

Dyddiad: 14 Mai 2012
Ein cyf: HVT/1626/fgb
Tudalen: 1 o 3

24 Cathedral Road / Heol y Gadeirlan
Cardiff / Caerdydd
CF11 9LJ
Tel / Ffôn: 029 20 320500
Fax / Ffacs: 029 20 320600
Email / Epost: wales@wao.gov.uk
www.wao.gov.uk

Mr Darren Millar AC
Cadeirydd y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd CF99 1NA

Annwyl Gadeirydd

ARLWYO A MAETH CLEIFION MEWN YSBYTAI

Gofynnodd llythyr y Clerc dyddiedig 17 Ebrill 2012 am fy nghyngor ar ymateb Llywodraeth Cymru i adroddiad diweddar y Pwyllgor ar *Arlwyo a Maeth Cleifion mewn Ysbytai*. Yn gyffredinol, mae ymateb Llywodraeth Cymru yn un cadarnhaol. Mae'r camau gweithredu a gynigir yn briodol a dylent helpu i fynd i'r afael â'r meysydd pryder a nodir yn adroddiad y Pwyllgor. At hyn, mae amserlenni clir a realistig ynghlwm wrth y rhan fwyaf o'r camau gweithredu y mae Llywodraeth Cymru yn cynnig eu cymryd, a ddylai helpu gydag unrhyw adolygiad dilynol o gynnydd.

Gwnaed cynnydd eisoes mewn rhai meysydd pwysig, yn arbennig drwy gyhoeddi canllawiau i gyrff y GIG ar ddiogelu amseroedd bwyd (fel sy'n ofynnol yn **Argymhelliad 1**), a hefyd mewn perthynas â'r defnydd ehangach o'n canllawiau, '*Bwyta'n Iach yn yr Ysbyty - Yr Hyn y Dylech ei Ddisgwyl*' (fel y nodir yn **Argymhelliad 2**). Yn wir, yn achos yr enghraifft olaf, mae Swyddfa Archwilio Cymru wedi cael nifer o geisiadau gan fyrddau iechyd am gopiâu ychwanegol o'r daflen hon. Mae'n gadarnhaol nodi hefyd bod Llywodraeth Cymru wedi pennu targed ar gyfer gwastraff o brydau na chânt eu bwyta (**Argymhelliad 5**). Mae'r targed a bennwyd yn briodol ac yn unol â'r argymhelliad yn fy adroddiad i. Ymddengys bod y trefniadau ar gyfer monitro cydymffurfiaeth â'r targed wedi'u diffinio'n dda hefyd. Fodd bynnag, dylwn bwysleisio, mewn ymateb i bob un o'r argymhellion hyn, nad yw Swyddfa Archwilio Cymru wedi gwneud gwaith archwilio i gadarnhau a yw'r cam gweithredu a gymerwyd gan Lywodraeth Cymru yn cael effaith ar lawr gwlad.

Dyddiad: 14 Mai 2012
Ein cyf: HVT/1626/fgb
Tudalen: 2 o 3

Er bod yr ymateb cyffredinol i adroddiad y Pwyllgor yn galonogol, hoffwn dynnu sylw'r Pwyllgor at rai meysydd penodol y gallai geisio rhagor o wybodaeth ac eglurhad amdanynt gan Lywodraeth Cymru, os yw'n dymuno. Mae'r rhain fel a ganlyn:

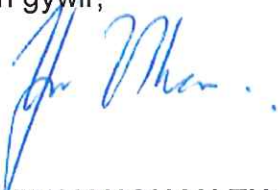
- Yn ei hymateb i **Argymhelliad 3**, nodi Llywodraeth Cymru y bydd yn ei gwneud yn ofynnol i gyrff iechyd roi eu cynlluniau gweithredu a'u diweddariadau ar gynnydd ar eu gwefannau. Nid ydym yn ymwybodol bod hyn yn digwydd eto, ac felly efallai yr hoffai'r Pwyllgor ofyn i Lywodraeth Cymru am wybodaeth am sut y mae'n bwriadu sicrhau bod dogfennau o'r fath ar gael i'r cyhoedd eu gweld.
- Yn ei hymateb i **Argymhelliad 4**, mae Llywodraeth Cymru yn cyfeirio at 'wefan y Fframwaith Arlwygo a Maeth mewn Ysbytai' fel modd i godi ymwybyddiaeth o ganllawiau Llywodraeth Cymru ar fwyd mewn ysbytai. Er bod hwn yn ddatblygiad cadarnhaol, bydd angen i Lywodraeth Cymru sicrhau bod cyrff y GIG yn defnyddio'r wefan yn briodol, a byddai'n ddefnyddiol pe gallai'r Pwyllgor ofyn i Lywodraeth Cymru nodi sut y mae'n bwriadu monitro ac adolygu'r defnydd a wneir o'r wefan.
- Mae'r ymateb i **Argymhelliad 4** hefyd yn cyfeirio at ddefnyddio proses archwilio Hanfodion Gofal fel y prif ddull o fonitro cydymffurfiaeth â *Llwybr Gofal Maeth Cymru Gyfan a Safonau Maeth ac Arlwygo Cymru Gyfan ar gyfer Bwyd a Diod i Gleifion Preswyl mewn Ysbytai*. Mae manteision clir i ddefnyddio'r archwiliad Hanfodion Gofal i fonitro cydymffurfiaeth â'r safonau hyn o gofio bod y prosesau archwilio eisoes wedi'u hymgorffori ar lefel ward. Fodd bynnag, mae gennym rai pryderon o ran a fydd y broses archwilio yn ddigonol i roi'r sicrwydd angenrheidiol bod yr holl safonau'n cael eu cyrraedd, er enghraifft, y rheini sy'n ymwneud â faint o faethynnau a chaloriau sydd mewn bwyd cleifion. Mae ymateb Llywodraeth Cymru hefyd yn nodi bod dulliau yn cael eu hystyried i ddilysu allbynnau archwiliadau Hanfodion Gofal yn annibynnol. Mae hyn yn bwysig o gofio bod elfen sylweddol o'r archwiliad yn seiliedig ar gofnodion o arferion a gedwir gan reolwyr wardiau eu hunain. Mae'n bosibl y bydd y Pwyllgor felly am geisio rhagor o wybodaeth gan Lywodraeth Cymru am y fethodoleg ar gyfer archwiliadau Hanfodion Gofal. Mae'n bosibl y bydd y Pwyllgor hefyd am ystyried a fyddai, mewn amser, yn croesawu diweddariad gan Lywodraeth Cymru ar unrhyw gynigion cadarn i ddilysu allbynnau'r archwiliadau hyn yn annibynnol.
- Noda ymateb Llywodraeth Cymru i **Argymhelliad 6** fod y Gweinidog Iechyd a Gofal Cymdeithasol wedi gofyn i gyrff y GIG arddangos sgoriau hylendid bwyd yr awdurdod lleol lle y gall defnyddwyr eu gweld yn hawdd. Er bod llythyr y Gweinidog yn ymateb prydlon i bryderon a godwyd gan y Pwyllgor, efallai y bydd aelodau am geisio sicrwydd gan Lywodraeth Cymru fod y sgoriau hylendid bwyd yn cael eu harddangos bellach yn ôl y bwriad, yn cynnwys sut y gwneir yn siŵr bod y wybodaeth hon yn weladwy i gleifion.

Dyddiad: 14 Mai 2012
Ein cyf: HVT/1626/fgb
Tudalen: 3 o 3

Yn ei hymateb i **Argymhelliad 7**, mae Llywodraeth Cymru wedi ymrwymo i fonitro cynnydd yn erbyn fy argymhellion yn barhaus, a nododd y bydd diweddariad pellach yn cael ei roi i'r Pwyllgor erbyn diwedd Mai 2012, yn cynnwys cynllun i weithredu ar unrhyw faterion sydd ar ôl. Mae hyn o gymorth ac yn adlewyrchu dymuniad Llywodraeth Cymru i ganolbwyntio'n barhaus ar arlwyo a maeth cleifion mewn ysbytai. Mae'n dda nodi hefyd y meysydd cynnydd a amlygwyd yn erbyn fy argymhellion blaenorol, o gymharu â'r sefyllfa a gyflwynwyd i'r Pwyllgor ym mis Tachwedd 2011. Gallai'r Pwyllgor ofyn i Lywodraeth Cymru sicrhau bod y diweddariad a addawyd ganddi yn cynnwys cyfeiriad at unrhyw gynnydd pellach yn erbyn argymhellion y Pwyllgor ei hun, a'i fod yn mynd i'r afael â rhai o'r cwestiynau sydd heb eu hateb a nodwyd gennyf yn y llythyr hwn.

Hyderaf fod y wybodaeth a roddwyd uchod yn ddefnyddiol i'r Pwyllgor.

Yn gywir,

HUW VAUGHAN THOMAS
ARCHWILYDD CYFFREDINOL CYMRU